

Zomerwandeltocht Groot-Gestel 2026

Vertrek vanaf Litserborg

Litserborg is de huiskamer van Den Dungen en Maaskantje. Het is de centrale plek waar inwoners worden gestimuleerd tot het organiseren van en deelnemen aan activiteiten voor jong en oud.

Hier staat ook op het plein het 1822 - 1995 monument.

Een waardige herinnering aan 185 jaar zelfstandigheid van Den Dungen.

Vanaf 1996 hoort Den Dungen bij 'Groot Gestel'

Wandelexpeditie

Bos & Kalis kocht in de gemeente Den Dungen grond aan in 'het Meer' vandaar de naam **Meerse Plas**. Het doel: het terrein afgraven en de grond gebruiken voor de nieuwe snelweg. In de jaren zestig van de vorige eeuw ontstond zo een plas met een oppervlakte van 16 hectare en een diepte van zo'n 12 tot 18 meter.

Kabouterpad

Samen met MotorClub Lidu is er met een club vrijwilligers hard gewerkt om het kabouterpad te maken. Heel bijzonder om zo samen iets moois te maken waar heel veel kinderen plezier aan beleven. Een pad om je te verwonderen over de natuur en waar de fantasie geprikkeld wordt.

Bomentuin d'n Hooidonck

Open monumentendag - 13 september 2026
Activiteit: De Bomentuin is vanaf 10:00 toegankelijk, meer info volgt ter zijner tijd.
In de avond is de Bomentuin omgetoverd tot een sprookje met licht en geluid effecten. Een beleving voor jong en oud. Houdt onze Facebook-pagina in de gaten voor meer info.

Aa-route

Het **kapelletje 'aan de Keer'** (hoek Keerdijk) uit 1949 is een gedenkteken ter herinnering aan het klooster van de Kartuziers op de Eikendonck. (Den Dungen is afgeleid van 'op den Donck')

Hier heeft ook Fort Brederode gelegen: een grote aarden omwalling met duizenden manschappen om namens Frederik Hendrik Den Bosch mee in te nemen.

Eetcafé Keesje.

Aangesloten bij het Fietsennetwerk. Via dit netwerk kunt u eenvoudig diverse fietsroutes uitstippelen en bekijken, waaronder ook routes die langs Keesje lopen. Aan de zijkant van het pand kunt u uw e-bike opladen.

Zuid Willemsvaart

Van 's-Hertogenbosch naar Maastricht
De kanaalgravers waren vreemdelingen. Ze kwamen met hun schop en groeven met de hand de Zuid-Willemsvaart. Dankzij dit kanaal werd onze regio makkelijk bereikbaar. Mensen wilden graag in de buurt van het kanaal gaan wonen en werken. En dat allemaal dankzij Koning Willem I.

De Aa is een beek en stroomafwaarts een kleinere rivier in het oosten van de Nederlandse provincie Noord-Brabant. De gekanaliseerde beek ontspringt bij Nederweert in Limburg en komt bij de Citadel in het centrum van 's-Hertogenbosch samen met de Zuid-Willemsvaart en de Dommel. Aa en Dommel vormen daar de Dieze, die even ten noorden van 's-Hertogenbosch in de Maas uitmondt.

De Plaets is een neoclassicistisch bouwwerk uit 1845 in Berlicum. Het heeft gefunctioneerd als raadhuis. Het staat in het oudste deel van het dorp 'De Plaets' en is daarnaar genoemd.

De Protestantse kerk Berlicum-Rosmalen. Op de plaats waar de kerk nu staat, stond rond het jaar 750 al een houten kerk. Tussen 1300 en 1375 werd de kerk omgezet in een stenen kerk. Ten tijde van de beeldenstorm is het kerkje voor een groot deel vernield. Na een grondige reiniging is de kerk in 1613 opnieuw gewijd.

In 2020 ontmantelen slopers de bekende **snackbar 't Pleintje** in het Brabantse Maas-kantje. De friettent is bekend geworden door de films en serie **New Kids**.

De nieuwe snackbar is nog altijd één van de pleisterplaatsen voor de filmtoeristen. „Ik heb daardoor elke dag aanloop. Ieder weekend komen er nog Duitsers en Belgen. In Duitsland is New Kids een hele grote happening. We hebben daar leuke klandizie aan en het levert leuke verhalen op.”

Aa+ route

Aan de dijk, aflopend richting de Aa, ligt **voedselbos d'Ekkers**, aangelegd in 2020. Een voedselbos is een eetbaar landschap dat zichzelf in stand houdt. Net als in een natuurlijk bos groeien er bomen, struiken, kruiden en bloemen door elkaar. Het verschil: hier kies je soorten die ook eetbaar zijn voor mensen.

Seldensate is een ca 10 hectare groot landgoed ten zuidwesten van het dorp Middelrode. De gemeente Sint-Michielsgestel is sinds 1971 eigenaar. Op het landgoed stond vroeger een hoeve, een poortgebouw met duiventoren, een bierbrouwerij en een speelhuis genaamd Seldensate.

Bijenhoudersvereniging "Sint Ambrosius" te Berlicum is lid van de Nederlandse Bijenhouders Vereniging en is in principe opgericht voor bevordering van de kwaliteit van de honingbijen in Nederland. Een club met activiteiten zoals Imkercafe's, diapresentaties, Ambrosiusfeest.

Traiteur

Op de boerderij

Belevenistuin

Slagerij

Winkel

Acties & activiteiten

Melkveebedrijf Ondersteijn met ongeveer 165 melkkoeien en 80 stuks jongvee. Up to date bedrijf met een nieuwe stal die in 2013 in gebruik genomen werd, volgens de nieuwe normen waar duurzaamheid en koecomfort op de eerste plaats komt.

Dommel-route

Je passeert op de Keerdijk het monument **Onverflout** (altijd moedig blijven), wat vooral ook betrekking heeft op de inwoners van Den Dungen tussen alle soldatengeweld in 1629 bij de belegering van 's-Hertogenbosch

Bij wandelknooppunt 40 is een heel **theater** als herinnering aan de Bossche inname van **1629** gebouwd. Hier in de omgeving heeft ook een kleinere aarden leger-omwalling gelegen onder de naam Jufferschans. Om heel Den Bosch werd een aarden linie gebouwd om de omgeving droog te malen.

Wijngoed Wolf ligt op een eeuwenoude bolle akker die in de jaren een grondlaag gevormd heeft van humus, leem en verschillende soorten zand. De zuidelijke ligging in Nederland garandeert een zacht klimaat met relatief veel zonuren en aanzienlijk minder regen dan andere delen van ons land. Dit maakt deze plek tot een uitstekende plek om mooie Nederlandse wijn te maken.

De zandheuvel **Patersberg** is een van de donken die in dit stroomgebied van Dommel en Aa voorkomen. Donken zijn oude rivierduinen die zo'n 10.000 jaar geleden in de laatste ijstijd zijn ontstaan toen zand werd opgewaaid door poolwinden. Een lager gelegen en natter gebied wordt broek genoemd (zoals Dooibroek).

Boerderij Oud Herlaer

Deze is gebouwd op de fundamenten van de het kasteel Oud-Herlaer, de zetel van de vroegere heerlijkheid Herlaer. Van het oude kasteel is al sprake in de elfde eeuw. In de 18e eeuw werd het kasteel gesloopt en met het materiaal werd later een boerderij gebouwd. In 2017 is de boerderij gekocht door Brabants Landschap, dat er een 'Brabants Buitenmuseum' wil vestigen.

Een vrijstaand **bakhuis** in het centrum van een gehucht I in dit geval **Haanwijk**) werd vaak door meerdere families gebruikt. Hierdoor hoefde het bakhuis niet steeds opnieuw opgestookt te worden en bleef de oven warm. Zo waren er minder takkenbossen – mutserds of mutsaards – nodig.

Museum Romeins Halder is sinds 2017 gehuisvest in een jaren 50 wederopbouwschuur, prachtig gerenoveerd onder regie van Brabants Landschap.

Aan de hand van een unieke collectie vondsten, gedaan vanaf 1960, wordt hier het Verhaal van Halder verteld en dat van de bewoners van de Brabantse beekdalen in de Romeinse tijd.

Halder heeft zich in de periode van 50 tot ongeveer 250 na Christus ontwikkeld tot een sterk geromaniseerde nederzetting van ambachtslieden en handelaren. De vondsten van Halder zijn daar het bewijs van en die kunt u hier bewonderen.

Huize Haanwijk

Het landhuis werd in 1649 gebouwd op een hoge plaats in een verder moerassige omgeving. De muur-ankers in het gebouw geven nog het bouwjaar aan en ook de knotlindes voor het huis zouden uit die tijd stammen.

In 1984 werd het landgoed verkocht aan Brabants landschap.

Het **kasteel Nieuw Herlaar** werd gebouwd einde van de 14e eeuw . In 1791 werd het toen vervallen kasteel afgebroken behalve de 8 kantige toren. In 1799 werd het gekocht voor het Bosch diocees (voorloper van het nieuwe bisdom Den Bosch) en werd het groot seminarie hierin gehuisvest.

In 1840 werd het Doofstommen Instituut van Gemert naar Nieuw Herlaar verplaatst.

Hierna werd Nieuw Herlaar gebruikt als verschillende kloosters, Hierna een 'Kinderkasteel' tot 2006. Het kasteel kwam daarna in private handen.

De Dommel is een beek en stroomafwaarts een kleinere rivier in de Kempen en de Meierij van 's-Hertogenbosch. Hij meet 120 kilometer, waarvan 35 kilometer op Belgisch (Limburgs) grondgebied en 85 op Nederlands (Noord-Brabants) grondgebied.

Kentalis

Voormalig Doofstommeninstituut, tegenwoordig instituut voor doven, gebouwd tussen 1908 en 1910 naar ontwerp van de architect J.H.H. van Groenendael

Het hoofdgebouw en een deel van het terrein zijn verkocht aan ontwikkelaar BPD. Kentalis blijft actief op een kleiner deel van het terrein. BPD gaat het monumentale pand verbouwen tot woningen onder de naam Domein aan de Dommel. Het hele terrein wordt leefgebied voor bewoners, cliënten, leerlingen en medewerkers van Kentalis. De bedoeling is dat hier zo'n 450 tot 500 woningen komen. Vooral aan de achterkant zullen er veel werkzaamheden plaatsvinden.

Meander is het gemeentehuis van Sint-Michielsgestel en is een multifunctionele accommodatie. Visie van Meander is het onderbrengen van verschillende partijen, verenigingen en (maatschappelijke) organisaties met daarmee als doelstelling: het bevorderen van de sociale samenhang in Sint-Michielsgestel.

De huidige **oude toren** op de markt is een overblijfsel van een kerk uit het midden van de 15e eeuw. Het heeft de status van rijksmonument.

In de 15de eeuw werd de gotische bakstenen kerk gebouwd gewijd aan Sint Michaël. Op 29 november 1836 werd de torenspits door een storm vernield. Hij viel op het schip van de kerk en veroorzaakte zoveel schade dat de kerk vervangen moest worden. De nieuwe kerk werd een waterstaatskerk en in 1839 ingezegend. Rondom de kerk kwam een kerkhof. Tot 1931 fungeerde de kerk als parochiekerk. Behoeftte aan een grotere kerk leidde tot de bouw van de nieuwe Heilige Michaëlkerk in de Nieuwstraat. In 1932 werd de waterstaatskerk gesloopt.

Gijzelaarsmuseum

Oud seminarie Beekvliet en boerderij Beekvliet Gegijzeld, maar niet verslagen! Dat was het motto van de 1276 gijzelaars in kleinseminarie Beekvliet in Sint-Michiëlsgestel. Tussen 1942 en 1944 waren zij een levend onderpand voor de Duitse bezetter, die het klein seminarie gebruikte als gijzelaarskamp. Zij dreigden dat bij verzetsdaden gijzelaars gefusilleerd zouden worden. Een dreigement dat helaas ook tot uitvoer werd gebracht. Maar toch lieten de gijzelaars zich niet ontmoedigen door hun opsluiting. Sterker nog: het gijzelaarskamp werd een broeiest van cultuur, kunst, politiek, filosofie. Een bijzonder verhaal over "Beekvliet".

Dommel+ route

Op de plek waar deze stuw in de Dommel ligt, is in 2016 deze indrukwekkende schroef geplaatst. Het stromende water zet de schroef in beweging. De energie die zo wordt opgewekt voorziet 170 huizen in het nabij gelegen Sint-Michielsgestel van groene stroom. De **waterkrachtcentrale** is een initiatief van twee bewoners uit het dorp, die een coöperatie oprichtten om het benodigde geld voor de centrale bij elkaar te krijgen.

Rijksmonument **Molen De Genenberg** is een ronde stenen beltkorenmolen uit 1841.

Veel mensen in Gemonde en in Gestel kennen de plek het Heilige Weike, gelegen aan de Dommel bij de Genenberg. De verklaring van de naam komt uit de prehistorisch urnen- vondsten in het midden van de negentiende eeuw.

Een verborgen parel vol historie. **Het Freelandmuseum in Gemonde** van de broers Michael en Carel ten Horn herbergt 26 voertuigen uit de Tweede Wereldoorlog met als topstuk de Packard Clipper van de toenmalige opperbevelhebber en latere president Eisenhower.

Carel ten Horn, de vader van beide broers, richtte het museum op. Als dertienjarige maakte hij de bevrijding van Nijmegen mee. Het gezicht van zijn bevrijder - de Amerikaan Fred Freeland, die de naamgever van het museum werd - bleef hem altijd op het netvlies staan. Na een lange zoektocht kwam hij erachter dat Freeland tijdens het Ardennenoffensief was gesneuveld.

Van harte welkom bij **Café zaal 'De schuif'** in Gemonde! Ze worden zeldzaam, de kroegen met geschiedenis. De sfeervolle trepunten in hartje stad of dorp. Midden in Gemonde staat er nog 1, Café zaal 'De Schuif'. Vanaf 1877 al een gezellig café van dit Brabantse dorpje. Al de vijfde generatie in dit mooie café.